

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри
фахових методик та інноваційних
технологій у початковій школі

“ 18 ” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФП1.2.02 ІНОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітня програма Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

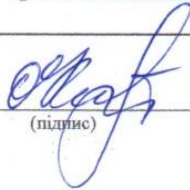
Робоча програма з дисципліни «Інноваційні технології навчання у початковій школі»
для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник: Комар Ольга Анатоліївна, завідувач кафедри фахових методик та
інноваційних технологій у початковій школі, доктор педагогічних наук,
професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних
технологій у початковій школі

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій
школі

(підпис)

(Комар О. А.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії
факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Обов'язкова		
Модулів 2	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки		
Змістових модулів 1		-	1-й	
Індивідуальне науково- дослідне завдання <i>портфоліо</i> (назва)		Семестр		
Загальна кількість годин 90			1-й – 2-й	
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	-	4 год.	
		Практичні, семінарські		
		-	6 год.	
		Лабораторні		
		-	-	
		Самостійна робота		
		-	70 год.	
		Індивідуальні завдання:		
-	10 год			
Вид контролю:				
-	екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить %:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 11/89

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання молодших школярів у загальноосвітніх школах та інших освітніх закладах. Здатність вчитися і оволодівати знаннями.

Здатність і готовність застосовувати сучасні методи, технології, прийоми, засоби навчання і виховання у сфері освіти, спираючись на знання з дисциплін психолого-педагогічного циклу і методик навчання.

Мати потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень; самостійно освоювати та використовувати нові знання й уміння.

Здатність працювати, отримувати результат, ухвалювати рішення та відповідати за них

Завдання: студентам оволодіти знаннями щодо наукових засад інноваційного підходу до навчання молодших школярів, сутності та класифікації інноваційних педагогічних технологій та умінь диференційовано застосовувати інноваційні технології при засвоєнні основних предметів початкової школи молодшими школярами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 3 – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Проявляти ініціативу, пропонувати ідеї/гіпотези та організовувати діяльність щодо їх доведення, приймати обґрунтовані рішення та нести за них соціальну, етичну відповідальність.

ЗК 4 – здатність бути критичним і самокритичним. Осмислення, переосмислення дій щодо ґрунтовного самоаналізу власної діяльності, самокритики, сприймання конструктивної критики з метою підвищення рівня професійної майстерності.

ЗК 5 – здатність вчитися та оволодівати знаннями. Самостійно набувати нові знання й уміння та використовувати їх у стандартних та нових ситуаціях, розвивати власний інтелектуальний потенціал.

ЗК 9 – здатність працювати в команді. Формування навичок узгодженості та згуртованості командних і групових дій, оптимізації процесів взаємодії з колегами в професійному контексті, модерації групових дискусій та самопрезентації, запобігання виникнення конфліктних ситуацій; організація колективної діяльності відповідно до моральних, етичних та правових норм.

ФК 4 – технологічна. Здатність реалізовувати технологічний підхід у освітньому процесі: використання оптимальних технологій навчання молодших школярів на основі знань різноманітних технологій та їх наукових основ, технологічного інструментарію.

ФК 9 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Виконувати спеціальні академічні завдання у відповідності до навчальної дисципліни.

Очікувані результати навчання:

ПРН 4. Відбирати, аналізувати, критично осмислювати, оцінювати навчальний матеріал/результати наукових досліджень; творчо застосовувати навчальний матеріал/впроваджувати результати наукових досліджень у практиці(ку) освітньої діяльності навчальних закладів.

ПРН 10. Володіти сучасними педагогічними технологіями, застосовуваними у початковій школі.

ПРН 11. Володіти когнітивно-творчими якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, критичністю тощо.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

ПРН 24. Здійснювати рефлексію власної навчальної/професійної діяльності; володіти навичками самоорганізації, саморозвитку з метою підвищення рівня педагогічної майстерності.

3. Мова навчання:

Мова навчання: українська.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Інноваційні освітні технології у початковій школі

Тема 1. Загальні засади педагогічної інноватики. Педагогічна технологія

Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти

Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів

Технологічний підхід в освіті.

Тема 2. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання

Сутність педагогічної інноватики

Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів

Структура розвитку освітніх інноваційних процесів

Умови ефективності освітніх інноваційних процесів

Тема 3. Інноваційна педагогічна технологія

Технологія як наука про майстерність

Генеza освітніх технологій

Сутність і особливості інноваційної освітньої діяльності вчителя початкової школи.

Тема 4. Класифікація інноваційних педагогічних технологій

Класифікація педагогічних технологій (різні підходи).

Авторські освітні технології (В. Тарасов, В. Лисенкова та ін.).

Технології розвивального навчання:

А) Технологія розвивального навчання Л. Занкова;

В) Технологія особистсно-розвивального навчання Ельконіна-Давидова.

Інтерактивна освітня технологія. (загальні питання)

Комп'ютерні освітні технології. (загальні питання)

Інтеграційна освітня технологія. Застосування інтеграції в НУШ.

Тема 5. Технології суб'єкт-суб'єктного навчання

Інтерактивна технологія навчання. Організація освітнього процесу в НУШ.

Комп'ютерна технологія навчання.

Тема 6. Інноваційна діяльність педагога як показник професійної компетентності

Особливості інноваційної педагогічної діяльності

Сутність інноваційної педагогічної діяльності

Готовність педагога до інноваційної діяльності як важлива професійна якість

Розвиток інноваційної поведінки педагога

Тема 7. Проектування і конструювання навчально-виховного процесу в початковій школі на основі використання інноваційних педагогічних технологій

Планування (проектування) освітнього процесу. Чинники ефективного моделювання навчально-виховного процесу.

Застосування інноваційних технологій на уроці у початковій школі. Оцінка діяльності учнів на уроці, організованому за інноваційними технологіями.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.
							90	4	6		10	80
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Інноваційні освітні технології у початковій школі												
Тема 1. Теоретичні основи педагогічної технології.	-	-	-	-	-	-	10,25	0,25	-	-	-	10
Тема 2. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання	-	-	-	-	-	-	6,25	0,25	1	-	-	5
Тема 3. Інноваційна педагогічна технологія	-	-	-	-	-	-	11,5	0,5	1	-	-	10
Тема 4. Класифікація інноваційних педагогічних технологій	-	-	-	-	-	-	17,5	1,5	1	-	-	15
Тема 5. Технології суб'єкт-суб'єктного навчання	-	-	-	-	-	-	11,75	0,75	1	-	-	10
Тема 6. Інноваційна діяльність педагога як показник професійної компетентності	-	-	-	-	-	-	5,75	0,25	0,5	-	-	5
Тема 7. Проектування і конструювання навчально-виховного процесу в початковій школі на основі використання інноваційних педагогічних технологій	-	-	-	-	-	-	17	0,5	1,5	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	-	-	-	-	-	-	80	4	6	-	-	70
Усього годин	-	-	-	-	-	-	80	4	6	-	-	70
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-
Усього годин	-	-	-	-	-	-	90	4	6	-	10	70

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність педагогічної інноватики Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів Структура розвитку освітніх інноваційних процесів Умови ефективності освітніх інноваційних процесів	1,0
2	Технологія як наука про майстерність Генеza освітніх технологій Сутність і особливості інноваційної освітньої діяльності вчителя початкової школи.	1,0
3	Класифікація педагогічних технологій (різні підходи). Авторські освітні технології (В. Тарасов, В. Лисенкова та ін.). Технології розвивального навчання: А) Технологія розвивального навчання Л.Занкова; В) Технологія особистісно-розвивального навчання Ельконіна-Давидова. Інтерактивна освітня технологія.(загальні питання) Комп'ютерні освітні технології. .(загальні питання) Інтеграційна освітня технологія. Застосування інтеграції в НУШ.	1,0
4	Інтерактивна технологія навчання. Організація освітнього процесу в НУШ. Комп'ютерна технологія навчання.	1,0
5	Особливості інноваційної педагогічної діяльності Сутність інноваційної педагогічної діяльності Готовність педагога до інноваційної діяльності як важлива професійна якість. Розвиток інноваційної поведінки педагога.	0,5
6.	Планування (проектування) освітнього процесу. Чинники ефективного моделювання навчально-виховного процесу. Застосування інноваційних технологій на уроці у початковій школі. Оцінка діяльності учнів на уроці, організованому за інноваційними технологіями.	1,5
Всього		6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи педагогічної технології.	4
2	Розвиток педагогічної системи початкової школи як інноваційний процес	4
3	Класифікація педагогічних технологій (різні підходи). Інноваційні освітні технології	10
4	Особливості інноваційної педагогічної діяльності в Україні та її межами.	6
5	Навчальні програми початкової школи (1-2 класи НУШ, 3-4 класи). Зміст освітніх предметів початкової школи.	8
6	Інтегрований підхід до навчання молодших школярів. Основні форми організації освітнього процесу.	4
7	Інтерактивна технологія-передовий педагогічний досвід. Підготовка інтерактивного уроку з будь-якого предмета початкової школи (1-2 класи НУШ; 3-4 класи). Всього 2 уроки.	8
8	Забезпечення якості знань учнів.	2
9	Контроль якості знань учнів. Оцінювання. Формальне оцінювання (тренінг)	6
10	Планування (проектування) інноваційного освітнього процесу.	6
11	Чинники ефективного моделювання освітнього процесу.	2
12	Портфоліо як документ для організації і управління навчальним процесом. Складання портфоліо.	10
Разом		70

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується студентом у позааудиторний час і є завершеною теоретичною і практичною роботою в межах освітньої програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних у процесі лекційних та семінарських занять.

Студент обирає тему і виконує ІНДЗ тільки із першого змістового модуля. Під час виконання індивідуального завдання необхідно передбачити можливості його практичного використання в освітньому процесі початкової школи.

Індивідуальне завдання студента має містити елементи наукових досліджень. При його виконанні необхідно використовувати методи наукових пошуків: аналіз, синтез, узагальнення, класифікацію тощо.

Мета. Самостійне вивчення частин програмового матеріалу, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань і вмінь студентом з курсу; розвиток навичок самостійної роботи та наукових досліджень.

Орієнтовна структура ІНДЗ:

- тема і план ІНДЗ;
- вступ – зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення;
- теоретична частина викладу базових теоретичних положень з аналізом різних підходів до досліджуваної проблеми;
- практична частина;
- основні результати роботи;
- висновки;

- список використаної літератури.

Порядок подання та захисту ІНДЗ

1.ІНДЗ подається у вигляді індивідуального проекту з титульною сторінкою стандартного взірця обсягом до 20 аркушів.

2.ІНДЗ подається на кафедрі не пізніше ніж за 1 день до підсумкового контролю.

3.Захист завдання шляхом презентації студентом виконаної роботи (до 10 хв.) є обов'язковим.

4.Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом іспитової оцінки і враховується при виведенні підсумкової оцінки із змістового модуля. Максимальна сума складає 20 балів.

Теми для ІНДЗ:

1. Роль і місце ігрових технологій у сучасній початковій школі.
2. Педагогічні умови використання проблемного навчання у початковій школі.
3. Розвивальні технології навчання.
4. Педагогічні умови використання групових технологій у початковій школі.
5. Організація освітнього процесу відповідно до індивідуальних особливостей учнів.
6. Організація групового навчання: інноваційний підхід.
7. Роль і місце інноваційних технологій в освітньому процесі початкової школи.
8. Організація освітнього процесу за суб'єкт-суб'єктним принципом.
9. Роль і місце педагогіки співробітництва в сучасній початковій школі
10. Гуманістична спрямованість інноваційних освітніх технологій.
11. Особливості застосування методу де Боно у початковій школі
12. Специфіка впровадження та використання інтерактивних технологій в освітній процес початкової школи.
13. Впровадження здоров'язберігаючих технологій в освітній процес у початковій школі.
14. Технологія дискусійного навчання та застосування її в освітньому процесі початкової школи.
15. Порівняльний аналіз технологій традиційного навчання та інноваційного навчання.

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), практичні методи, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, метод проблемного навчання, навчальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота студентів, проблемні лекції, розв'язування задач або творчих завдань, інтерактивні методи навчання, рольові ігри, метод проектів, технологія розвитку критичного мислення, розробка портфоліо тощо.

10. Методи контролю

Усне експрес-опитування, виступ на практичних заняттях (з повідомленням, доповіддю, рефератом, участь у дискусії); письмове опитування (індивідуальні завдання на карточках чи одне із питань, щовиносяться на заняття); тестування знань студентів з певної теми, змістового модуля; індивідуальна співбесіда викладача і студента; захист проектів, захист ІНДЗ, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

I рівень оцінювання (2 бали). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

II рівень (4 бали). Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

III рівень (6 балів). Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними.

IV рівень (8 балів) самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована.

V рівень (10 балів). Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності. Знання студента є глибокими, міцними, узагальненими; студент вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							МК	ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1							10	20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
10	10	10	10	10	10	10			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100 (A)	відмінно	зараховано
82–89 (B)	добре	
75–81 (C)		
69–74 (D)	задовільно	
60–68 (E)		
35–59(FX)	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34(F)	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники, нормативні документи, питання тестового контролю як у паперовому варіанті так і в електронному, який розміщений у системі Moodle.

14. Рекомендована література

Основна

1. Освітні програми НУШ UKR: <https://nus.org.ua> > mon-zminylo-typovi-programy-dlya-1-4-klasiv-nush
2. Освітні програми початкової школи 3-4 класи UKR: <https://www.yakaboo.ua/ua/navchal-ni-programi-dlja-zagal-noosvitnih-navchal-nih-zakladiv-1-4-klasi-zi-zminami>
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
4. Дичківська І. М. Основи педагогічної інноватики : навчальний посібник. Рівне : Зелент, 2001. 222 с.
5. Комар О. А. Інтерактивна технологія в підготовці майбутніх учителів початкової школи: теорія і практика : монографія / Ольга Анатоліївна Комар. Умань : ПП Жовтий, 2010. 326 с.
6. Комар О. А. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивних технологій. Теоретико-методичні аспекти : монографія. Умань : РВЦ «Софія», 2008. 332 с.
7. Комар О. А. Планування і методичні розробки уроків математики за інтерактивними технологіями. *Початкова школа*. №7, 2009. С.13–18.

8. Комар О. А. Планування і методичні розробки уроків математики за інтерактивними технологіями. *Початкова школа*. №9, 2009. С.16–20

9. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтерактивних технологій навчання : метод. посіб. / А. Панченков, О. Пометун, Т. Ремех. Київ : А.П.Н., 2003. 72 с.

10. Пехота О. М. Овітні технології : навчально-методичний посібник / За аг. Ред.. О.М.Пехоти. Київ : К.:А.С.К., 2002. 255 с.

11. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Київ, 2002. 135 с.

12. Сучасні шкільні технології. / Упоряд. І. Рожнятовська, В. Зоц. Київ : Ред.. загальнопед. Газ., 2004. 112 с.

Допоміжна

1. Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Укл. Н. В. Гузій. Київ : ІЗМН, 2000. 168 с.

2. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та інші.; За ред. І. А. Зязюна. Київ : Вища школа, 1997. 349 с.

15. Інформаційні ресурси

http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html	Бібліотеки в Інтернеті
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
http://www.nbuv.gov.ua/libdoc/	Комп'ютерні технології в бібліотеці (Київ)
http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій (Київ)
http://www.infociti.kiev.ua/	InfoCiti (Київ) Тексти з комп'ютерних технологій
http://lib.meta.ua/	Бібліотека на Meta.ua (Харків)
http://www.library.edu-ua.net/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)
http://www.gntb.n-t.org/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
http://www.book-ua.org/	Бібліотека електронних підручників
https://library.udpu.edu.ua	Бібліотека УДПУ імені Павла Тичини